



Brusel 9. června 2026  
(OR. en)

10269/26  
ADD 1

---

---

Interinstitucionální spis:  
2026/0137 (NLE)

---

---

SOC 375  
EMPL 199  
ECOFIN 788  
EDUC 256

### PRŮVODNÍ POZNÁMKA

---

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	3. června 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 510 annex
Předmět:	PŘÍLOHA návrhu ROZHODNUTÍ RADY o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států

---

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 510 annex.

Příloha: COM(2026) 510 annex



V Bruselu dne 3.6.2026  
COM(2026) 510 final

ANNEX

## **PŘÍLOHA**

**návrhu ROZHODNUTÍ RADY**

**o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států**

## **Hlavní směr 5: Podpora poptávky po pracovní síle**

Členské státy by měly podporovat udržitelné sociálně tržní hospodářství. Měly by usnadňovat a podporovat investice a posilovat růst založený na inovacích i růst produktivity v zájmu vytváření kvalitních pracovních míst, zejména v kontextu digitální, ekologické a demografické transformace a rostoucích potřeb v oblasti bezpečnosti a obrany a s ohledem na hlavní cíl Unie a vnitrostátní cíle pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti. Členské státy by měly uplatňovat integrovaný přístup odrážející specifické výzvy a rozvojový potenciál různých regionů a území. Za tímto účelem by měly omezit překážky, s nimiž se podniky potýkají při nábore pracovníků, mimo jiné snížením administrativní zátěže, a při rozšiřování činnosti, a podporovat odpovědné podnikání a skutečnou samostatnou výdělečnou činnost. Členské státy by měly podporovat rozvoj sociální ekonomiky, včetně sociálních podniků. Měly by vypracovat a provádět související opatření a strategie, podporovat sociální inovace a podněcovat obchodní modely, které vytvářejí kvalitní pracovní příležitosti, zejména pro osoby, které jsou nejvíce vzdáleny trhu práce nebo jsou nedostatečně zastoupeny.

V zájmu posílení odolnosti vůči možným otřesům mohou dobře navržené režimy zkrácené pracovní doby a podobná opatření spolu s cílenou odbornou přípravou pomoci pracovníkům setrvat v zaměstnání během dočasných útlumů a restrukturalizace podniků a zároveň usnadnit dynamické přerozdělování pracovních sil v ekonomice. Dobře navržené pobídky k zaměstnávání a přechodu i opatření k prohlubování dovedností a změně kvalifikace vypracované v úzké spolupráci se sociálními partnery mohou rovněž přispět ke strukturální transformaci tím, že usnadní restrukturalizační procesy a přesun pracovníků z upadajících do rozvíjejících se odvětví. Mohou tedy pomoci modernizovat hospodářství, mimo jiné prostřednictvím rozvoje souvisejících dovedností.

Zdanění by se mělo přesunout z práce na jiné zdroje, které více přispívají k růstu a plnění klimatických a environmentálních cílů, a zároveň je třeba podporovat účast žen na trhu práce a ochraňovat příjmy pro přiměřenou sociální ochranu a výdaje na podporu růstu. Vysoce konkurenceschopná a inovativní ekonomika, přiměřené výdělnky a spravedlivé mzdy a dobré pracovní podmínky by měly být považovány za klíčové prvky pro zajištění kvality pracovních míst, které spolu s rozvojem dovedností, kariérim postupem a jistotou zaměstnání vytvářejí příznivý cyklus osobního posílení, produktivity a hospodářského růstu. Členské státy by měly podporovat kolektivní vyjednávání o stanovování mezd. Při respektování vnitrostátních postupů a autonomie sociálních partnerů by členské státy a sociální partneři měli zajistit, aby všichni pracovníci měli přiměřené mzdy díky tomu, že budou moci využívat kolektivních smluv nebo přiměřených zákonných minimálních mezd, a to s ohledem na jejich dopad na konkurenceschopnost, vytváření kvalitních pracovních míst, kupní sílu a chudobu pracujících.

## **Hlavní směr 6: Zlepšení nabídky práce a přístupu k zaměstnání, celoživotního získávání dovedností a kompetencí**

V souvislosti s digitální a ekologickou transformací, demografickou změnou, geopolitickým vývojem a rostoucím významem bezpečnosti a obrany – spolu se související potřebou větší strategické autonomie Unie, a to i pokud jde o technologickou suverenitu – by členské státy měly podporovat konkurenceschopnost, produktivitu, zaměstnatelnost a rozvoj lidského kapitálu. Za tímto účelem by měly podporovat získávání dovedností a kompetencí v souladu s potřebami trhu práce a zaměřit se na strategická odvětví a hodnotové řetězce určené v unijní a vnitrostátní průmyslové politice. Měly by řešit nedostatky v oblasti dovedností a pracovních

sil, mimo jiné prostřednictvím lepších a včasnějších poznatků o dovednostech, a to i s ohledem na hlavní cíl Unie a vnitrostátní cíle pro rok 2030 v oblasti dovedností. Členské státy by měly rovněž modernizovat své systémy vzdělávání a odborné přípravy, včetně související infrastruktury, a investovat do nich, a to i ve venkovských a odlehlých oblastech, s cílem poskytovat vysoce kvalitní, dostupné a inkluzivní vzdělávání a odbornou přípravu a stimulovat prohlubování dovedností a změnu kvalifikace. Tím by se rovněž mělo zajistit, aby pracovní síla měla správné dovednosti pro vývoj a zavádění řešení s ohledem na rychle se měnící rozvoj hlubokých technologií. Členské státy by měly spolupracovat se sociálními partnery, poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, podniky a dalšími zúčastněnými stranami na řešení strukturálních nedostatků ve svých systémech vzdělávání a odborné přípravy.

Zvláštní pozornost by měla být věnována řešení zhoršení výsledků mladých lidí ve vzdělávání, zejména pokud jde o základní dovednosti (gramotnost, matematika, přírodní vědy, digitální a občanské dovednosti), včetně cílené podpory znevýhodněných skupin. Je třeba přijmout opatření s cílem reagovat na výzvy, jimž čelí učitelské povolání, včetně jeho atraktivity a pracovních podmínek, řešit nedostatek učitelů a investovat do digitálních dovedností a kompetencí učitelů a školitelů. V zájmu vytvoření předpokladů pro adaptabilitu a odolnost v průběhu celého života by měly systémy vzdělávání a odborné přípravy vybavit všechny účastníky vzdělávání klíčovými kompetencemi, jako jsou základní a digitální dovednosti, včetně gramotnosti v oblasti umělé inteligence, jakož i průřezové kompetence, podnikatelské dovednosti a kritické myšlení s ohledem na hrozbu dezinformací.

V rámci úsilí o posílení zaměstnatelnosti, tvorby pracovních míst a přechodů na trhu práce by členské státy měly podporovat dospělé v produktivním věku v přístupu k odborné přípravě, zintenzivnit pobídky a motivaci jednotlivců k vyhledávání odborné přípravy, v příslušných případech i prostřednictvím individuálních vzdělávacích účtů, spolehlivého systému hodnocení kvality odborné přípravy a mikrocertifikátů. Měly by každému umožnit předvídat potřeby trhu práce a lépe se jim přizpůsobit, zejména prostřednictvím průběžného prohlubování dovedností a změny kvalifikace a poskytování integrovaného pracovního poradenství.

Členské státy by měly podporovat rovné příležitosti pro všechny tím, že se budou zabývat nerovnostmi ve vzdělávání a odborné přípravě, včetně územních rozdílů v přístupu. Děti by měly mít přístup k cenově dostupnému a kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči v souladu s „barcelonskými cíli“ a Evropskou zárukou pro děti. Členské státy by měly zvýšit celkovou úroveň kvalifikace, snížit počet osob, které předčasně ukončují vzdělávání a odbornou přípravu a podporovat rovný přístup ke vzdělávání u dětí ze znevýhodněných skupin. Měly by rovněž zvýšit atraktivitu a kvalitu odborného vzdělávání a přípravy, jakož i jejich relevantnost pro trh práce, podporovat přístup k terciárnímu vzdělávání a míru jeho dokončení a zvýšit počet absolventů – a zejména absolventek – studia přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM) v rámci odborného vzdělávání a přípravy i terciárního vzdělávání. Rovněž je třeba podpořit špičkovou úroveň a excelenci ve výsledcích vzdělávání vzhledem k jejich úloze při podpoře budoucího inovačního potenciálu Unie a konkurenceschopnosti. Členské státy by měly usnadnit přechod mladých lidí ze vzdělávání do zaměstnání pomocí dostupných a kvalitních stáží, učňovské přípravy a poradenských služeb a zvýšit účast dospělých na vzdělávání, zejména účastníků vzdělávání ze znevýhodněných prostředí a osob s nejnižší kvalifikací. Členské státy by měly modernizovat a rozšířit nabídku flexibilního počátečního a dalšího odborného vzdělávání a přípravy v systémech odborného vzdělávání a přípravy a zvýšit jejich využívání, jakož i posílit učení se práci v těchto systémech. Kromě toho by členské státy měly zvýšit relevantnost terciárního vzdělávání a výzkumu pro trh práce, zlepšit poznatky o dovednostech, zajistit větší zviditelnění a srovnatelnost dovedností a kvalifikací, včetně

dovedností a kvalifikací získaných v zahraničí, a zajistit důslednější využívání celounijních klasifikací (tj. klasifikace ESCO), rozšířit příležitosti pro ověřování a uznávání dovedností a kompetencí získaných mimo rámec formálního vzdělávání a odborné přípravy a podporovat rychlejší uznávání kvalifikací státních příslušníků Unie a třetích zemí při současném zachování standardů kvality.

Členské státy by měly poskytovat nezaměstnaným a neaktivním osobám účinnou, včasnou, koordinovanou a individuálně uzpůsobenou pomoc založenou na podpoře při hledání zaměstnání, prohlubování dovedností, změně kvalifikace a přístupu k dalším podpůrným službám, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována zranitelným skupinám. Komplexní strategie, které zahrnují hloubkové individuální posouzení nezaměstnaných osob a ověření předchozí pracovní praxe, by měly být uplatňovány co nejdříve, nejpozději však po 18 měsících nezaměstnanosti, s cílem výrazně snížit dlouhodobou nezaměstnanost a předcházet jí. Je třeba i nadále řešit nezaměstnanost mladých lidí a problematiku mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, a to prostřednictvím prevence předčasného odchodu ze vzdělávání a odborné přípravy a zlepšením přechodu ze vzdělávání do zaměstnání spolu s plným provedením posílené záruky pro mladé lidi, zejména prostřednictvím příslušné nabídky pro mladé lidi ve věku 15–29 let do čtyř měsíců, aby byla zajištěna včasná intervence.

Členské státy by měly usilovat o odstranění překážek a demotivujících prvků ve vztahu k účasti na trhu práce a zajistit pobídky v tomto směru, zejména pro osoby s nízkým příjmem, druhé výdělečně činné osoby v domácnosti (což jsou často ženy), starší osoby, osoby se zdravotním postižením a lidi, kteří jsou trhu práce nejvíce vzdáleni, včetně osob z rodin migrantů a Romů. Členské státy by měly usilovat o zlepšení nabídky práce a řešit příslušné nedostatky, zejména podporou přiměřených pracovních podmínek, zajištěním toho, aby systémy daní a dávek podporovaly účast na trhu práce a aby aktivní politiky na trhu práce byly účinné a dostupné a současně byla respektována úloha sociálních partnerů. Členské státy by měly rovněž podporovat pracovní prostředí, jež je uzpůsobeno pro osoby se zdravotním postižením a nabízí nesegregované zaměstnání a kariérní postup, mimo jiné prostřednictvím cílené finanční a technické podpory, informačních a osvětových kampaní a služeb, které jim umožní účast na trhu práce a ve společnosti.

Členské státy by měly zajistit rovnost žen a mužů a zvýšenou účast žen na trhu práce, mimo jiné ve vztahu ke kariérnímu postupu, prostřednictvím boje proti genderovým stereotypům, odstraňování překážek v podobě omezenějšího přístupu žen k vedoucím pozicím na všech úrovních rozhodování a potírání násilí a obtěžování v práci. Měla by být zajištěna stejná odměna mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci, jakož i transparentnost odměňování. Je třeba podporovat sladění pracovního, rodinného a soukromého života žen i mužů, zejména prostřednictvím přístupu k finančně dostupné a vysoce kvalitní dlouhodobé péči a předškolnímu vzdělávání a péči. Členské státy by měly zajistit, aby rodiče a další osoby s pečovatelskými povinnostmi mohli využívat vhodného pracovního volna z rodinných důvodů a pružných forem uspořádání práce, aby se dosáhlo vyvážení pracovního, rodinného a soukromého života a podpořilo vyvážené využívání těchto nároků mezi rodiči.

Jako doplňkové řešení k využívání potenciálu domácí pracovní síly v Unii by členské státy měly prostřednictvím legálních způsobů migrace usilovat o přilákání talentovaných a kvalifikovaných pracovníků ze zemí mimo Unii a zároveň zaručovat spravedlivé postupy při náborech i pracovní a sociální práva. Členské státy by měly zajistit, aby uznávání kvalifikací státních příslušníků třetích zemí bylo v kontextu postupů legální migrace jednoduché a účinné a usnadňovalo rychlý přístup k regulovaným povoláním. Členské státy by se měly dále

zapojovat do Talentových partnerství s cílem posílit legální způsoby migrace pomocí nových programů mobility a stanovit účinnou integrační politiku pro pracovníky a jejich rodiny, která bude zahrnovat oblast vzdělávání a odborné přípravy, zaměstnanosti, sociální ochrany, zdraví a bydlení.

### **Hlavní směr 7: Zlepšení fungování trhů práce a účinnosti sociálního dialogu**

Členské státy by měly spolupracovat se sociálními partnery na zajišťování spravedlivých, transparentních a předvídatelných pracovních podmínek. V zájmu zvýšení kvality pracovních míst by měly omezit segmentaci trhů práce a předcházet jí, bojovat proti nehlášené práci a zdánlivě samostatné výdělečné činnosti a podporovat přechod na formy pracovního poměru na dobu neurčitou. Pravidla pracovněprávní ochrany, pracovní právo a instituce by měly vytvořit vhodné prostředí pro nábor pracovníků i zajistit nezbytnou flexibilitu pro zaměstnavatele, aby se mohli rychle přizpůsobovat změnám hospodářské situace. Zároveň by měly chránit pracovní práva a zaručovat sociální ochranu. Podpora využívání pružných forem uspořádání práce, jako je práce na dálku, může přispět k vyšší úrovni zaměstnanosti a inkluzivnějším trhům práce. Coby příspěvek ke kvalitě pracovních míst je třeba zajistit bezpečné a zdravé pracovní prostředí a podporovat dobré pracovní podmínky a pracovní autonomii.

Členské státy by měly podporovat pracovníky a zaměstnavatele při digitální transformaci, mimo jiné prosazováním účinného, odpovědného, inkluzivního a etického využívání nástrojů umělé inteligence, které zvyšují produktivitu a doplňují lidskou práci. V zájmu podpory na důvěře založeného přístupu k technologiím a inovacím na pracovišti by členské státy měly rovněž sledovat dopady na fungování trhu práce, včetně náborových postupů, a využít úlohu sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání. Mělo by se předcházet nejistým pracovním podmínkám, včetně práce prostřednictvím platforem a atypických pracovních smluv, a to zajištěním spravedlnosti, transparentnosti, nediskriminace a odpovědnosti při používání algoritmů a bojem proti zneužívajícím smluvním ujednáním. Měl by být zajištěn přístup k účinnému a nestrannému řešení sporů a v případě neoprávněného propuštění právo na nápravu, v příslušných případech včetně přiměřené kompenzace.

Členské státy by měly účinně aktivovat osoby, které se mohou zapojit, a umožnit jim účast na trhu práce, a to zejména nedostatečně zastoupené skupiny, jako jsou ženy a mladí lidé, jakož i osoby ve zranitelné situaci, jako jsou lidé s nižší kvalifikací a dlouhodobě nezaměstnaní, osoby se zdravotním postižením, osoby z rodin migrantů, osoby z romských komunit a starší pracovníci. Členské státy by měly posílit oblast působnosti a účinnost aktivních politik na trhu práce zlepšením jejich přístupnosti, dosahu, pokrytí a jejich lepším propojením se sociálními službami, odbornou přípravou a podporou příjmu pro nezaměstnané osoby. Členské státy by měly posílit kapacitu veřejných služeb zaměstnanosti tak, aby tyto služby mohly poskytovat včasnou a individuálně uzpůsobenou pomoc uchazečům o zaměstnání, mimo jiné prostřednictvím řízení založeného na výkonnosti, lepší schopnosti používat data a digitální technologie a co nejlepšího využívání finančních prostředků Unie. V tomto ohledu hrají roli i soukromé služby zaměstnanosti.

Členské státy by měly poskytovat nezaměstnaným přiměřenou podporu v nezaměstnanosti po přiměřenou dobu v souladu s jejich příspěvky a vnitrostátními pravidly způsobilosti. Podpora v nezaměstnanosti by neměla odrazovat od rychlého návratu do zaměstnání a měla by být doplněna aktivními politikami trhu práce.

Je třeba zvětšit a náležitě podporovat jednak vzdělávací mobilitu, zejména v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a u učňů a účastníků vzdělávání s omezenými zkušenostmi s mobilitou, jednak mobilitu pracovníků s cílem zlepšit jejich dovednosti a zaměstnatelnost. Měly by být odstraněny překážky bránící mobilitě pracovních sil uvnitř Unie, mimo jiné v souvislosti s ověřováním pravosti a pochopením obsahu kvalifikací z jiných členských států, složitými a zatěžujícími postupy uznávání odborných kvalifikací nebo obtížemi při výkonu práv na sociální zabezpečení nebo přístupu k nim. Spravedlivé pracovní podmínky pro všechny, kdo vykonávají přeshraniční činnost, včetně státních příslušníků třetích zemí, by měly být zajištěny účinným prosazováním vnitrostátních a unijních právních předpisů, zintenzivněním úsilí o prosazování, posílením správní spolupráce mezi vnitrostátními orgány a lepším poskytováním informací mobilním pracovníkům i společnostem, a to s podporou Evropského orgánu pro pracovní záležitosti.

Členské státy by také měly usilovat o vytvoření vhodných podmínek pro nové formy a způsoby práce, využít jejich potenciál pro tvorbu pracovních míst a zároveň zajistit jejich soulad se stávajícími sociálními a pracovními právy. Měly by prosazovat platná pravidla v souvislosti s atypickými smlouvami a novými formami práce, jako je práce prostřednictvím digitálních pracovních platforem. Sociální partneři mohou v tomto ohledu hrát podstatnou roli a členské státy by je měly podporovat při oslovování a zastupování lidí v atypických a nových formách práce. Členské státy by rovněž měly posílit prosazování prostřednictvím přiměřených kapacit a specializované odborné přípravy pro inspektoráty práce ohledně výzev plynoucích z nových forem práce, včetně využívání digitálních technologií a umělé inteligence, jako je algoritmické řízení, dohled nad pracovníky a práce na dálku.

Členské státy by měly zajistit prostředí příznivé pro dvoustranný a trojstranný sociální dialog ve veřejném a soukromém sektoru na všech úrovních, včetně kolektivního vyjednávání, v souladu s vnitrostátními právními předpisy a/nebo zvyklostmi, po konzultaci se sociálními partnery a v úzké spolupráci s nimi, a současně respektovat jejich autonomii. Členské státy by měly systematicky, smysluplně a včas zapojovat sociální partnery do navrhování a provádění politik zaměstnanosti, sociálních politik a případně hospodářských a dalších veřejných politik, včetně stanovování a aktualizace zákonných minimálních mezd. Členské státy by měly podporovat širší rozsah kolektivního vyjednávání, mimo jiné posílením kapacit sociálních partnerů, umožnit účinné kolektivní vyjednávání na všech příslušných úrovních a podporovat koordinaci mezi těmito úrovněmi a napříč jimi. Sociální partneři by měli být podporováni ve sjednávání a uzavírání kolektivních smluv v záležitostech, které se jich týkají, přičemž je třeba respektovat jejich autonomii a právo na kolektivní akce. V příslušných případech by členské státy na základě stávajících vnitrostátních postupů měly přihlížet k relevantním zkušenostem organizací občanské společnosti v oblasti zaměstnanosti a sociálních otázek.

### **Hlavní směr 8: Prosazování rovných příležitostí pro všechny, podpora sociálního začleňování a předcházení chudobě a boj proti ní**

Členské státy by měly modernizovat své systémy sociální ochrany s cílem poskytovat všem lidem ve všech fázích života přiměřenou, účinnou, účelnou a udržitelnou sociální ochranu odpovídající potřebám stárnoucí populace. Měly by prosazovat sociální začleňování a vzestupnou sociální mobilitu, podporovat mezigenerační spravedlnost a spravedlivou vyváženost podpory napříč věkovými skupinami, motivovat k účasti na trhu práce, bojovat proti chudobě a sociálnímu vyloučení a řešit nerovnosti, mimo jiné vytvořením systémů daní a dávek a posuzováním dopadů politik na distribuci příjmů, a zároveň potírat diskriminaci ve všech jejích formách. Účinnost systémů sociální ochrany lze zlepšit, pokud budou univerzální

přístupy doplněny o přístupy cílené. Členské státy by měly zvýšit transparentnost a využívání dávek sociální ochrany, mimo jiné prostřednictvím etického a bezpečného zavádění digitálních nástrojů, a věnovat náležitou pozornost digitální propasti. Zvláštní pozornost by měla být věnována zranitelným domácnostem, které jsou nejvíce zasaženy ekologickou a digitální transformací, nerovnoměrnými dopady změny klimatu a rostoucími životními náklady včetně nákladů na bydlení a energie. Členské státy by měly přijmout opatření k odstranění nedostatků v přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně, což je nedílnou součástí zajištění kvality pracovních míst.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení v rámci životního cyklu od dětství až po stáří v souladu s hlavním cílem Unie a vnitrostátními cíli pro rok 2030 v oblasti snižování chudoby. Členské státy se vyzývají, aby zajistily zavedení rámců politiky boje proti chudobě. V zájmu další prevence a řešení chudoby je třeba potírat diskriminaci a stigmatizaci, obtíže při financování základních potřeb, jako jsou potraviny, energie, bydlení a další základní zboží, a nedostatečný přístup ke kvalitním službám. Členské státy by měly rozvíjet a integrovat tři prvky aktivního začleňování (přiměřenou podporu příjmu, inkluzivní trhy práce a přístup ke kvalitním podpůrným službám), aby splnily individuální potřeby. Systémy sociální ochrany a začleňování by měly zajistit přiměřené dávky poskytující minimální příjem každému, kdo nemá dostatečné prostředky, a podporovat sociální začlenění tím, že budou obyvatele podporovat a vybízet k účasti na trhu práce a ve společnosti, rovněž prostřednictvím cíleného poskytování sociálních služeb. Členské státy by měly zajistit, aby měl každý přístup ke kvalitním základním službám. Nezbytným předpokladem pro zajištění rovných příležitostí, mimo jiné prostřednictvím snížení míry potravinové a materiální deprivace, je nabídka cenově dostupných, přístupných a kvalitních služeb, jako jsou předškolní vzdělávání a péče, mimoškolní péče, vzdělávání, odborná příprava, bydlení, zdravotní služby a dlouhodobá péče. V zájmu prolomení bludného kruhu znevýhodnění by chudoba a sociální vyloučení dětí měly být zejména řešeny komplexními a integrovanými opatřeními, mimo jiné i plným provedením Evropské záruky pro děti.

Členské státy by rovněž měly zajistit přístup k cenově dostupnému a udržitelnému bydlení, včetně sociálního bydlení. Zásadní význam pro dosažení pokroku bude mít mobilizace soukromých a veřejných investic do cenově dostupného a sociálního bydlení v situaci, kdy jsou řešeny i další problémy s nabídkou. Členské státy by měly poskytovat dobře cílenou pomoc v oblasti bydlení a podnikat další podpůrná opatření pro osoby v nouzi nebo ve zranitelné situaci. Základ pro udržitelná a inkluzivní řešení v oblasti bydlení mohou představovat poskytovatelé bydlení v rámci sociální ekonomiky, inovativní modely financování a cílená opatření k mobilizaci neobývaných domů a bytů. Energetická a dopravní chudoba, jakož i odolnost vůči zdravotním rizikům a katastrofám, včetně těch, které jsou vyvolány změnou klimatu a zhoršováním životního prostředí, by měly být řešeny cílenými podpůrnými opatřeními pro domácnosti s nízkými příjmy a znevýhodněné skupiny. K investicím do cenově dostupného a sociálního bydlení, studentského bydlení, renovace bytového fondu a doprovodných služeb by členské státy měly v příslušných případech účinně využívat finanční prostředky Unie. Je třeba zohlednit zvláštní potřeby osob se zdravotním postižením, včetně přístupnosti. Problematika bezdomovectví a vyloučení z bydlení by měla být řešena specificky prostřednictvím posílení nabídky cenově dostupného a sociálního bydlení, preventivních opatření a podpory inkluzivního a integrovaného přístupu k bydlení zaměřeného na lidi, čímž se zajistí, aby podpora odpovídala skutečným potřebám.

V kontextu prodlužující se délky života a dalších demografických změn by členské státy měly zabezpečit přiměřenost a udržitelnost důchodových systémů pro zaměstnance i osoby

samostatně výdělečně činné. Důchodové systémy by měly zajistit pro ženy i muže rovné příležitosti získávat důchodová práva, mimo jiné poskytnutím důchodových kreditů v případě kariérních přestávek za účelem péče a posílením úspor v rozsáhlých a inkluzivních doplňkových systémech. Důchodové reformy by měly být podporovány politikami zaměřenými na snížení rozdílů ve výši důchodů žen a mužů a opatřeními, která v zájmu zvýšení skutečného věku odchodu do důchodu prodlouží pracovní život, jako je například usnadnění aktivního stárnutí a účasti starších osob na trhu práce. Členské státy by měly podporovat transparentnost důchodových práv, mimo jiné prostřednictvím služeb evidence důchodů.

Členské státy by měly zajistit včasný přístup k cenově dostupné preventivní a léčebné zdravotní péči a zároveň zabezpečit dlouhodobou udržitelnost. V souvislosti s rostoucí poptávkou po dlouhodobé péči, která je rovněž spojena s demografickou změnou, je třeba formou komplexních a integrovaných opatření řešit nedostatky v přiměřenosti a dostupnosti služeb, nedostatek pracovních sil a špatné pracovní podmínky. Kromě toho by členské státy měly usilovat o rozvoj modelů péče, které jsou zaměřeny na člověka, zajišťují hladký přechod mezi různými způsoby péče (např. z nemocnice do domácnosti a/nebo rezidenční péče) a řeší potřeby zdravotní a dlouhodobé péče integrovaným způsobem.